

ἔχουσι ταλάντων βάρος ἐνίοτε (1)· ἀλλ' ἡ φύσις ἐπεδαψίλευσεν εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλα ἑπωροφόρα δένδρα. Ὡς οὐράνιον μάνη τὸ λεγόμενον ἀρτόδενδρον τρέφει μέχρι τοῦδε πολλοὺς ἀγρίους τῆς Αὐστραλίας, διὰ τῶν πεπονοειδῶν καρπῶν του (2)· ἄλλου δὲ παρέχουσι τὴν αὐτὴν, ἔτι δὲ καὶ ἔκτενέστεραν ὠφέλειαν οἱ δακτυλοφόροι φοίνικες· διότι ἐκτὸς τῆς μελιθδοῦς γεύσεως τοῦ καρποῦ τῶν ἔχουσι πρῶτον καὶ τὸν σπᾶδικα, ὅστις συχνάκις τοὺς ἀναπληροῖ. Ἀλλὰ καὶ ὁ κοκκοφοινίξ δὲν εὐχαριστεῖ ὀλιγώτερον διὰ τὴν ἀφρονίαν καὶ τὴν ἠδύτητα τῶν ἀμυγδαλῶν του, ἐντὸς τῶν ὁποίων περιέχεται χυμὸς γαλακτώδης· τοιαῦτα ἦσαν κατὰ τοὺς ὠγιγίους ἐκείνους χρόνους, τοιαῦτα δὲ διαμένουσι καὶ μέχρι τοῦδε εἰς πεμπόλους ἐρήμους, ἢ εἰς τὰ ὑψηλὰ τὰτα ὄρη καὶ βουνὰ διαφόρων τόπων τὰ τροποφόρα γὰ δένδρα. Ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν ἀρα ἐθῆλαξε τὸ γάλα τῆς ζωῆς· ὁ ἐξόριστος. Ἐρ' ὅσον ἐκρέμαντο οἱ μαστοὶ οὗτοι τῆς κοινῆς μητρὸς, τῆς φύσεως, τὸ δειπνὸν ἦτο πάντοτε ἑτοιμὸν· ἀλλ' ἡ εὐπορία τοιοῦτου ἐπιτιτισμοῦ ἐμελλε νὰ ἀποβῆ ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις συνήθως κλίνει εἰς τὴν ἀργίαν. Διὰ τοῦτο πολλὰί τῆς Ὀκεανίας φυλαὶ, πλησιάζουσι ἔτι εἰς τὴν φύσιν καὶ μετὰ τόσους αἰῶνας, διαμένουσι μέχρι τοῦδε νομάδες καὶ ἀμέριμνοι, ἢ δὲ δκηρία ἐπικρτεῖ εἰς πάσας τὰς πρῆξεις τῶν. Διὰ τὸ μέγα τοῦτο ἐλάττωμα καὶ οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῶν νήτων Καρταίθων καὶ τῶν μεγάλων Ἀντιλλίων ἐξέλιπον σχεδὸν παντελῶς· ἄλλοι ἐξίσου ἀβρανεῖς, ὡς οἱ Καλμουκκοὶ, τρέφονται μὲ τὰς νυκτινόμας, τὰς σαύρας, κτλ. ἄλλοι μὲ ἀερίδας, ὡς πολλοὶ Ἀραβες, ἄλλοι, ὡς εἰς τὴν Νορβεγίαν, μὲ λειψήνας, βρύα καὶ φλοιοὺς, οἱ δὲ Σαμογέδαι καὶ Ἰνδοίμοι μὲ φαλακρῆς ἔλαιον καὶ σαπρὸς Ἰχθύος (3)· τέλος οἱ Ὀστομάκοι παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ὀρενέκου ζῶσι καὶ μὲ (δργανικὰς τινὰς οὐσίας ἴσως περιέχουσαν) ἀργίλλον (4), ὅστε ἕκαστος λαὸς συνδιατίθεται μὲ τὸ περιέχον, ἐρ' ἔσον μείνει εἰς τὴν νηπιέθη κατάστασιν. Ὅποιοι Ἡράκλειοι καὶ φιλανθρωπικῆς ἄθλοι περιμένουσι ἔτι τοὺς Ῥώσους, τοὺς Ἀγγλοὺς, τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς Ἀμερικανούς, εἰς οὐ ἀναδιθάσται τόσας ἀγέλας ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν κτηνῶν εἰς τὴν τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου!

Ἐν ὅσῳ δ' ἡλιος ἐφώτιζε τὴν γῆν, διεσκιδάζει καὶ ὁ ἄνθρωπος ὅπως δὴποτε τὴν μελαγχολίαν του· ἀλλ' ἔτε ἤδη κατέβαινε ὑποκάτω τοῦ ὀρίζοντος, καὶ φλόγας ὡς πυρκαϊᾶς, ἐξηπλοῦντο εἰς τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς περιφερείας του, πόσον ἂν γὰ ἐκρεπε νὰ ἐκπλήττηται! Ὑπερπερίσσει δὲ μάλιστα ἡ φρίκη, ὅτε ἡ γῆ ἐκνεπαζέτο μὲ τὸν μέλανα καὶ νεκροτάφιον πέπλον τοῦ σκότους, ἤρχετο δὲ ν' ἀντιβοᾷ τὸ πᾶν ἀπὸ τοῦς ἄστρους ἤχους τῶν νυκτινόμων κτηνῶν καὶ τὰς ἀγρίας φωνὰς τῶν φοβερῶν κατοίκων τοῦ δάσους καὶ τῆς ἐρημίας.

(1) Cortambert. Physiographie. Berner's de S. P. αὐτόθι.

(2) Cortambert.

(3) Narrative of a second voyage etc. by captain Ross.

(4) Humboldt αὐτόθι.

Πολλάκις τότε, ὡς τὸ πάλαι μὲν οἱ τραυλοῦται, νῦν δὲ κατὰ τὴν ἄνω Αἴγυπτον οἱ Βεδουῖνοι καὶ Ἀραβες, ἐκρύπτετο εἰς φωλιούς καὶ σπήλαια, ἢ τῶν γερανδρῶν τὰ κοιλάματα. Ἄλλοτε δὲ κατέφυγεν εἰς τὰ ἔλη, ὅπου δυσκόλως μὲν μεγάλοι ἐχθροὶ ἠδύναντο νὰ τὸν εὗρωσιν, τὸν ἑβασάνιζον ὅμως πλῆθος ἐντόμων· ἐνίοτε δὲ ἐνόμιζεν ὅτι δύναται νὰ εὕρη πλειοτέραν ἀσφάλειαν ἐπὶ τῶν δένδρων, καθὼς τῶ ὄντι διὰ φυλαὶ εἰς τὰς διατολ. Ἰνδίας καὶ σήμερον· ἄλλαι δὲ εἰς τὰς νήτους τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ὄρε ὄκου. Ἐκεῖ λοιπὸν ἀναρριχόμενος ἀνέβηκε, διὰ νὰ διανυκτερεύῃ πλησίον τοῦ ὑλοδαίτου πιθήκου· Καὶ εἰς μὲν τὰς ὑπερβορείους γῶρας οἱ Ἐσχιμοὶ ζῶσιν ἀσφαλῶς ἐντὸς οἰκίσκων θολωτῶν ἀπὸ πάγου κατεσκευασμένων, ὅπου τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐμβαίνει· δὲ κρυσταλλώδους θυρίδος· ἐπὶ πάγων δὲ ὁμοίως κατακλίνονται, ἐπείστρωμένον μὲ παρχάδου δέρματα (1). Εἰς τοὺς θερμοὺς ἑμῶς τόπους, ὅπου ἔτυχον διεσπαρμένοι οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, ὁ κίνδυνος ἐπέκειτο πανταχοῦ μέγας· διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὁ βόας (2) τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ποδῶν μήκους σύρεται κατὰ γῆν ὡς ἐκτεταμένη δοκὸς καὶ μὲ ἑρμὴν βέλους, πάντα τὰ φυτὰ ὑποκλίνουσι εἰς τὴν διὰ δὸν του, τὰ δὲ ζῶα τρέμοντα ἀγελῆδὸν φύγουσι· διότι οὔτε ποταμοὶ, οὔτε πορθμοὶ ὀχλάστῃς δύνανται νὰ διακόψωσι τὴν ὄρμην τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου ὄρεως, πολὺ δὲ μάλλον ἀφροὶ καὶ βύακες. Ἀνέριπων συχνάκις εἰς ἀέριον ὕψος τῶν μεγίστων δένδρων, ἔλλογα τὴν θήραν καὶ ἐκτοξεύεται ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο· καταβροχθίζει δὲ οὐχὶ μόνον ἐλάφους καὶ δορκάδας, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρους ταύρους, συνθλίβων τὸ ζῶον μὲ τὰς πολυαριθμοὺς σπειράς του, εἰς οὐ συντρέψη τὰ ὄσα μὲ τρομερὸν πάταγον. Ἀγαθὴ τύχη αἱ τραχίται κερτὴ τὴν οὐρανὸν τοῦ τερατώδους τοῦτου κνωθαλοῦ φοιτῆδες παρατριβόμεναι ἀποταλοῦσι ψόρον τινὰ ἱκανῶς μακρόθεν ἐξίχουστον, ὅστε νὰ φεύγωσιν ἐγκαίρως τὰ πλησίον βόσκοντα, ἢ περιπλανώμενα ζῶα.

Οὕτω πανταχοῦ ἐπαπειλούμενος ὁ ἄνθρωπος ἐμψυγᾶτο διαφόρους μεθόδους ἀμύνης καὶ προφυλάξεως. Ὅθεν ἀφοῦ εἶδεν ὅτι πολλὰ φυτὰ περιελλόκαυλα, συμπλεκόμενα, συνιστῶσιν ἀνεπαρθέτους αἰμασίας, ἢ φραγμοὺς καταπύκνους ἐμποδίζοντας καὶ τὴν θέαν καὶ τὴν διόδον εἰς τὴν δάση· ἄλλων δὲ τινῶν αἱ κορυφαὶ πολλάκις καμπτόμεναι καὶ ὡς ὑποκατώρυγες ριζούμεναι εἰς τὴν γῆν, γίνονται ἀπρόσβλητον σχεδὸν τεύχος· ἄλλα δὲ, καθὼς οἱ βοτάκκοι, σχηματίζουσι πολλακίς ἐπανειλημμένους κύκλους, οἱ ὅποιοι περιλαμβάνουσι πλατείας πρᾶσις ὡς αὐτοφυεῖς κήπων περίβολοι, ἐπεχείρησε νὰ συνδέσῃ κασσάλους, παλιούρους καὶ διαφόρους ἄλλους ἀκανθέσι· θάμνους πρὸς κατασκευὴν ἀσφαλτεστέρου καταφυγίου, ἀποτρέποντος τὰ θηρία. Τοιαύτας ἔχουσιν εἰσέτι διατριβὰς πολλὰί ἀγρίων φυλαὶ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Μισισσιππὶ καὶ ἀλλαχοῦ. Ὅθεν ὀρθῶς ὁ Πλάτων δογματίσεν ὅτι οἱ πλεκτικαὶ καὶ πλαστικαὶ

(1) Narrative etc. by Cap. Ross.

(2) Lacépède oeuvres complètes.